

Välfrädsområdesstyrelsen 15.6.2026

Svar på den av ledamot Salovaara och 37 andra ledamöter inlämnade fullmäktigemotionen om upprättande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Hokkanen Timo

Beslutsförslag

Välfrädsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfrädsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på fullmäktigemotionen:

Svar på fullmäktigemotionen

Verkställandet av den nya lagen om funktionshinderservice har krävt betydande administrativa och innehållsmässiga satsningar. Målet är att säkerställa att varje klient får tjänster enligt sina individuella behov på ett sakkunnigt sätt och utan dröjsmål.

Tillämpningsanvisningar och rättssäkerhet

Det krav som framställts i motionen om att utarbeta en omfattande områdesspecifik tillämpningsanvisning har utvärderats i förhållande till den administrativa ändamålsenligheten och invånarnas rättsskydd.

Riksomfattande styrning som det primära: Välfrädsområdet har gjort ett strategiskt val att i första hand stödja sig på de tillämpningsanvisningar som utarbetats av Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) samt på THL:s handbok om funktionshinderservice. Dessa källor erbjuder den juridiskt starkaste och en kontinuerligt uppdaterad grund för beslutsfattande.

Administrativ smidighet:

Utarbetandet av en separat områdesspecifik anvisning som täcker hela lagen betraktas i detta skede som onödigt administrativt arbete. Det kan leda till en situation där den områdesspecifika anvisningen står i strid med rättspraxisen som utvecklas snabbt, eller med de riksomfattande riktlinjerna.

Behovsbaserad komplettering:

Om det i det praktiska klientarbetet identifieras tjänster eller situationer där den nationella anvisningen inte erbjuder tillräckligt stöd, utarbetar välfrädsområdet riktade

tjänstespecifika anvisningar. Detta garanterar flexibilitet och kvalitet i expertarbetet utan tungrodda och stela allmänna anvisningar.

Jämförelse med andra områden:

Vår analys visar att egna anvisningar som utarbetats i vissa andra områden (till exempel Birkaland, Egentliga Finland, Vanda och Kervo) har innehållit mekaniska avgränsningar som förvaltningsdomstolarna senare har upphävt. Västra Nylands modell minskar besvärskrisken och tryggar beaktandet av det individuella behovet.

Informering och samarbete med invånarna

Informeringen av den nya lagens konsekvenser har skett i flera kanaler och varit kontinuerlig.

Funktionshindersservicens nyhetsbrev:

Välfärdsområdet har informerat om förändringarna med regelbundna nyhetsbrev, som har riktats till klienter, närstående och samarbetspartner.

Invånarmöten under 2025:

Välfärdsområdet har under 2025 ordnat flera informationsmöten, där även de centrala lagändringarna har behandlats. Materialen från mötena har publicerats och gjorts lätt tillgängliga.

Personlig handledning:

Information om till exempel det individuella reseområdet ges till varje klient personligen i samband med uppdateringen av serviceplanen, vilket är det effektivaste sättet att säkerställa att informationen når fram.

Utveckling av rådgivningstjänsterna och personalresurser

Den i motionen framförda oron över rådgivningens tillräcklighet anses befogad, och den har besvarats med en ändring av servicestrukturen.

Centraliserad rådgivning inom socialservicen:

Från funktionshindersservicens serviceområde har kompetent personal överförs till den centraliserade rådgivningen inom socialservicen. Detta säkerställer att funktionshindersservicens specialkompetens är tillgänglig redan vid första kontakten.

En verksamhetsmodell i stil med Seniorinfo:

Den centraliserade rådgivningen fungerar redan nu enligt samma logik som Seniorinfo för äldre, och erbjuder telefon- och chatttjänst med låg tröskel. Tjänsten utvecklas kontinuerligt i samarbete för att svara mot särskilda behov.

Slutsatser och fortsatta åtgärder

Västra Nylands välfärdsområde anser att de mål som framförs i motionen uppnås med den nuvarande verksamhetsmodellen, som betonar riksomfattande expertstyrning och stark klienthandledning.

Välfärdsområdet förbinder sig till att:

- Följa upp utvecklingen av rättspraxis och vid behov utarbeta preciserade anvisningar för olika tjänster.
- Fortsätta med informeringen i flera kanaler om tillämpningen av den nya lagen.

- Säkerställa att den centraliserade rådgivningens kompetens inom funktionshindersservicen motsvarar klienternas behov. Utlåtande av rådet för personer med funktionsnedsättning Valfärdsområdesstyrelsen återremitterade svaret på fullmäktigemotionen för ny behandling och begärde vid sitt sammanträde den 13 april 2026 ett utlåtande av rådet för personer med funktionsnedsättning. I rådets utlåtande, som inkom den 11 maj 2026, framförs sammanfattningsvis följande synpunkter:

- En tillämpningsanvisning möjliggör en enhetlig tillämpning av lagen, likvärdig behandling av klienterna, jämlika grunder för beslutsfattandet och tillgodoseende av rättsskyddet.

- Utan en tillämpningsanvisning blir besluten standardiserade lösningar och styrs av organisationens praxis.

- Personlig assistans ersätts med hemvård.

Rådet för personer med funktionsnedsättning har i sitt utlåtande tagit ställning till vikten av information och till att syftet med lagen om funktionshindersservice är att stödja ett självständigt liv för personer med funktionsnedsättning.

Utifrån utlåtandet av rådet för personer med funktionsnedsättning kompletteras svaret på fullmäktigemotionen enligt följande:

- Personalen inom funktionshindersservicen har fått utbildning gällande ändringarna i lagen om funktionshindersservice av en sakkunnigbyrå som är specialiserad på juridik inom social- och hälsovården. Utbildningar ordnas även framöver. Genom dessa säkerställs aktuell kunskap om föränderlig rättspraxis och därigenom att servicehelheter som utgår från klientens individuella behov kan verkställas.

- En tillämpningsanvisning tryggar inte i sig klientens rättsskydd, eftersom motiveringarna till ett beslut enligt lagen om funktionshindersservice ska grunda sig på klientens individuella situation och behov. I stället för en tillämpningsanvisning kompletteras guiden för funktionshindersservice med beskrivningar av servicekedjor.

- Information om funktionshindersservicen ges även i fortsättningen genom nyhetsbrev.

Dessutom beslutar valfärdsområdesstyrelsen föreslå valfärdsområdesfullmäktige att valfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna valfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktigemotionen för kännedom och

2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Ledamot Salovaara och 37 andra ledamöter har vid valfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 9 december 2025 § 108 lämnat in en motion om upprättande av en

tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice (VOF)

Behörighet

Enligt 26 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att lämna in motioner i frågor som hänför sig till välfärdsområdets verksamhet. På en motion som inte påverkar budgeten och som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen så fort som möjligt men senast ett halvt år efter att motionen lämnats in förelägga ett svar för behandling i välfärdsområdesfullmäktige.

Bilaga

- 1 Ledamot Salovaaras fullmäktigemotion om tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice

Tilläggsmaterial

- Vammaisneuvoston lausunto aluehallitukselle 11.5.2026

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 25.5.2026 § 101

§ 101

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på fullmäktigemotionen:

Svar på fullmäktigemotionen

Verkställandet av den nya lagen om funktionshinderservice har krävt betydande administrativa och innehållsmässiga

satsningar. Målet är att säkerställa att varje klient får tjänster enligt sina individuella behov på ett sakkunnigt sätt och utan dröjsmål.

Tillämpningsanvisningar och rättssäkerhet

Det krav som framställts i motionen om att utarbeta en omfattande områdesspecifik tillämpningsanvisning har utvärderats i förhållande till den administrativa ändamålsenligheten och invånarnas rättsskydd.

Riksomfattande styrning som primär: Velfärdsområdet har gjort ett strategiskt val att i första hand stödja sig på de tillämpningsanvisningar som utarbetats av Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) samt på THL:s handbok om funktionshindersservice. Dessa källor erbjuder den juridiskt starkaste och en kontinuerligt uppdaterad grund för beslutsfattande.

Administrativ smidighet:

Utarbetandet av en separat områdesspecifik anvisning som täcker hela lagen betraktas i detta skede som onödigt administrativt arbete. Det kan leda till en situation där den områdesspecifika anvisningen står i strid med rättspraxisen som utvecklas snabbt, eller de riksomfattande riktlinjerna.

Behovsbaserad komplettering:

Om det i det praktiska klientarbetet identifieras tjänster eller situationer där den nationella anvisningen inte erbjuder tillräckligt stöd, utarbetar velfärdsområdet riktade tjänstespecifika anvisningar. Detta garanterar flexibilitet och kvalitet i expertarbetet utan tungrodda och stela allmänna anvisningar.

Jämförelse med andra områden:

Vår analys visar att egna anvisningar som utarbetats i vissa andra områden (t.ex. Birkaland, Egentliga Finland, Vanda och Kervo) har innehållit mekaniska avgränsningar som förvaltningsdomstolarna senare har upphävt. Västra Nylands modell minskar besvärskrisen och tryggar beaktandet av det individuella behovet.

Informering och samarbete med invånarna

Informeringen av den nya lagens konsekvenser har varit skett i flera kanaler och varit kontinuerlig.

Funktionshindersservicens nyhetsbrev:

Velfärdsområdet har informerat om förändringarna med regelbundna nyhetsbrev, som har riktats till klienter, närstående och samarbetspartner.

Invånarmöten under 2025:

Velfärdsområdet har under 2025 ordnat flera informationsmöten, där även de centrala lagändringarna har behandlats. Materialen från mötena har publicerats och gjorts lätt tillgängliga.

Personlig handledning:

Information om till exempel det individuella reseområdet ges till varje klient personligen i samband med uppdateringen av serviceplanen, vilket är det effektivaste sättet att säkerställa att informationen når fram.

Utveckling av rådgivningstjänsterna och personalresurser

Den i motionen framförda oron över rådgivningens tillräcklighet anses befogad, och den har besvarats med en ändring av servicestrukturen:

Centraliserad rådgivning inom socialservicen:

Från funktionshindersservicens serviceområde har kompetent personal överförs till den centraliserade rådgivningen inom socialservicen. Detta säkerställer att funktionshindersservicens specialkompetens är tillgänglig redan vid första kontakten.

En verksamhetsmodell i stil med Seniorinfo:

Den centraliserade rådgivningen fungerar redan nu enligt samma logik som Seniorinfo för äldre, och erbjuder telefon- och chatttjänst med låg tröskel. Tjänsten utvecklas kontinuerligt i samarbete för att svara mot särskilda behov.

Slutsatser och fortsatta åtgärder

Västra Nylands välfärdsområde anser att de mål som framförs i motionen uppnås med den nuvarande verksamhetsmodellen, som betonar riksomfattande expertstyrning och stark klienthandledning.

Välfärdsområdet förbinder sig till att:

- Följa upp utvecklingen av rättspraxis och vid behov utarbeta preciserade anvisningar för olika tjänster.
- Fortsätta med informeringen i flera kanaler om tillämpningen av den nya lagen.
- Säkerställa att den centraliserade rådgivningens kompetens inom funktionshindersservicen motsvarar klienternas behov.

Utlåtande av rådet för personer med funktionsnedsättning

Välfärdsområdesstyrelsen återremitterade svaret på fullmäktigemotionen för ny behandling och begärde vid sitt sammanträde den 13 april ett utlåtande av rådet för personer med funktionsnedsättning. I rådets utlåtande, som inkom den 11 maj, framförs sammanfattningsvis följande synpunkter:

- en tillämpningsanvisning möjliggör en enhetlig tillämpning av lagen, likvärdig behandling av klienterna, jämlika grunder för beslutsfattandet och tillgodoseende av rättsskyddet.
- utan en tillämpningsanvisning blir besluten standardiserade lösningar och styrs av organisationens praxis.
- personlig assistans ersätts med hemvård.

Rådet för personer med funktionsnedsättning har i sitt utlåtande tagit ställning till vikten av information och till att syftet med lagen om funktionshindersservice är att stödja ett självständigt liv för personer med funktionsnedsättning.

Utifrån utlåtandet från rådet för personer med funktionsnedsättning kompletteras svaret på fullmäktigemotionen enligt följande:

- personalen inom funktionshindersservicen har fått utbildning gällande ändringarna i lagen om funktionshindersservice av en sakkunnigbyrå som är specialiserad på juridik inom social- och hälsovården. Utbildningar ordnas även framöver. Genom dessa säkerställs aktuell kunskap om föränderlig rättspraxis och därigenom att servicehelheter som utgår från klientens individuella behov kan tillgodoses.
- en tillämpningsanvisning tryggar inte i sig klientens rättsskydd, eftersom motiveringarna till ett beslut enligt lagen

om funktionshinderservice ska grunda sig på klientens individuella situation och behov. I stället för en tillämpningsanvisning kompletteras guiden för funktionshinderservice med beskrivningar av servicekedjor. - information om funktionshinderservicen ges även i fortsättningen genom nyhetsbrev.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktigemotionen för kännedom och
2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Under behandlingen lämnade första vice ordförande Värmälä följande ändringsförslag, som ledamot Räsänen understödde:

”Dessutom konstaterar välfärdsområdesstyrelsen att
”Dessutom konstaterar välfärdsområdesstyrelsen att en tillämpningsanvisning för lagen om funktionshinderservice ska utarbetas för välfärdsområdet, och att rådet för personer med funktionsnedsättning ska höras vid beredningen av den. Välfärdsområdesstyrelsen anser det vara viktigt att beslutsfattandet gällande funktionshinderservicen beaktar individualiteten hos personer med funktionsnedsättning och den behovsprövning som hänför sig till servicebehovet. Informeringen och kommunikationen om funktionshinderservicen ska utvecklas utifrån klienternas respons och utlåtandet från rådet för personer med funktionsnedsättning.”

Under behandlingen lämnade ordförande Laiho följande ändringsförslag:

Dessutom konstaterar välfärdsområdesstyrelsen att välfärdsområdet utifrån behov ska ge personalen anvisningar och utbildning om tolkningen av den nya lagen om funktionshinderservice, med beaktande av nationella anvisningar, samt även höra rådet för personer med funktionsnedsättning. Välfärdsområdesstyrelsen anser det vara viktigt att beslutsfattandet gällande funktionshinderservicen beaktar individualiteten hos personer med funktionsnedsättning och den behovsprövning som hänför sig till servicebehovet. Informeringen och kommunikationen om funktionshinderservicen ska utvecklas

Under behandlingen föreslog ordförande Laiho att ärendet bordläggs. Andra vice ordförande Cederlöf understödde förslaget.

Ordföranden begränsade diskussionen att gälla endast bordläggningen av ärendet.

När det inte fanns fler begärda anföranden frågade ordföranden sammanträdet om förslaget om bordläggning kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen bordlade ärendet.

Lokaldirektör Purmonen avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 15.01.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet.

Redogörelse

Ledamot Salovaara och 37 andra ledamöter har vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 9 december 2025 § 108 lämnat in en motion om upprättande av en tillämpningsanvisning och flerkanalig information om den nya lagen om funktionshinderservice (VOF)

Behörighet

Enligt 26 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att lämna in motioner i frågor som hänför sig till välfärdsområdets verksamhet. På en motion som inte påverkar budgeten och som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen så fort som möjligt men senast ett halvt år efter att motionen lämnats in förelägga ett svar för behandling i välfärdsområdesfullmäktige.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 13.4.2026 § 65

§ 65

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande svar på fullmäktigemotionen:

Svar på fullmäktigemotionen

Västra Nylands välfärdsområde tackar de som väckt motionen för ett viktigt inlägg till förmån för rättsskyddet och tillgängligheten av tjänster för personer med funktionsnedsättning. Verkställandet av den nya lagen om funktionshinderservice har krävt betydande administrativa och innehållsmässiga satsningar. Målet är att säkerställa att varje klient får tjänster enligt sina individuella behov på ett sakkunnigt sätt och utan dröjsmål.

Tillämpningsanvisningar och rättssäkerhet

Det krav som framställts i motionen om att utarbeta en omfattande områdesspecifik tillämpningsanvisning har utvärderats i förhållande till den administrativa ändamålsenligheten och invånarnas rättsskydd. Riksomfattande styrning som primär: Välfärdsområdet har gjort ett strategiskt val att i första hand stödja sig på de tillämpningsanvisningar som utarbetats av Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) samt på THL:s handbok om funktionshinderservice. Dessa källor erbjuder den juridiskt starkaste och en kontinuerligt uppdaterad grund för beslutsfattande.

Administrativ smidighet:

Utarbetandet av en separat områdesspecifik anvisning som täcker hela lagen betraktas i detta skede som onödigt administrativt arbete. Det kan leda till en situation där den områdesspecifika anvisningen står i strid med rättspraxisen som utvecklas snabbt, eller de riksomfattande riktlinjerna.

Behovsbaserad komplettering:

Om det i det praktiska klientarbetet identifieras tjänster eller situationer där den nationella anvisningen inte erbjuder tillräckligt stöd, utarbetar välfärdsområdet riktade tjänstespecifika anvisningar. Detta garanterar flexibilitet och kvalitet i expertarbetet utan tungrodda och stela allmänna anvisningar.

Jämförelse med andra områden:

Vår analys visar att egna anvisningar som utarbetats i vissa andra områden (t.ex. Birkaland, Egentliga Finland, Vanda och Kervo) har innehållit mekaniska avgränsningar som förvaltningsdomstolarna senare har upphävt. Västra Nylands modell minskar besvärskrisken och tryggar beaktandet av det individuella behovet.

Informering och samarbete med invånarna

Informeringen av den nya lagens konsekvenser har varit sket i flera kanaler och varit kontinuerlig.

Funktionshindersservicens nyhetsbrev:

Välfärdsområdet har informerat om förändringarna med regelbundna nyhetsbrev, som har riktats till klienter, närstående och samarbetspartner.

Invånarmöten under 2025:

Välfärdsområdet har under 2025 ordnat flera informationsmöten, där även de centrala lagändringarna har behandlats. Materialen från mötena har publicerats och gjorts lätt tillgängliga.

Personlig handledning:

Information om till exempel det individuella reseområdet ges till varje klient personligen i samband med uppdateringen av serviceplanen, vilket är det effektivaste sättet att säkerställa att informationen når fram.

Utveckling av rådgivningstjänsterna och personalresurser

Den i motionen framförda oron över rådgivningens tillräcklighet anses befogad, och den har besvarats med en ändring av servicestrukturen:

Centraliserad rådgivning inom socialservicen:

Från funktionshindersservicens serviceområde har kompetent personal överförs till den centraliserade rådgivningen inom socialservicen. Detta säkerställer att funktionshindersservicens specialkompetens är tillgänglig redan vid första kontakten.

En verksamhetsmodell i stil med Seniorinfo:

Den centraliserade rådgivningen fungerar redan nu enligt samma logik som Seniorinfo för äldre, och erbjuder telefon- och chatttjänst med låg tröskel. Tjänsten utvecklas kontinuerligt i samarbete för att svara mot särskilda behov.

Slutsatser och fortsatta åtgärder

Västra Nylands välfärdsområde anser att de mål som framförs i motionen uppnås med den nuvarande verksamhetsmodellen, som betonar riksomfattande expertstyrning och stark klienthandledning.

Välfärdsområdet förbinder sig till att:

- Följa upp utvecklingen av rättspraxis och vid behov utarbeta preciserade anvisningar för olika tjänster.

- Fortsätta med informeringen i flera kanaler om tillämpningen av den nya lagen.
- Säkerställa att den centraliserade rådgivningens kompetens inom funktionshindersservicen motsvarar klienternas behov.

Dessutom beslutar välfärdsområdesstyrelsen föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar

1. anteckna välfärdsområdesstyrelsens svar på fullmäktigemotionen för kännedom och
2. konstatera att fullmäktigemotionen är slutbehandlad.

Behandling

Under behandlingen lämnade första vice ordförande Värmälä följande förslag om att återremittera ärendet för ny beredning, som ledamot Kokko understödde.

Ordföranden begränsade diskussionen att gälla endast återremitteringen av ärendet för ny beredning.

Eftersom förslaget om att återremittera ärendet för ny beredning inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning.

De som understödde fortsatt behandling av ärendet skulle rösta "JA". De som understödde förslaget om återremiss skulle rösta "NEJ".

Vid omröstningen fick fortsatt behandling av ärendet 6 JA-röster och förslaget om återremiss 10 NEJ-röster.

Närmare röstningsbeteende framgår av bilagan.

Eftersom förslaget att återremittera ärendet för ny beredning hade fått flest röster i omröstningen konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen återremitterade ärendet för ny beredning.

Utvecklingschef Myllylä anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 12.50.

Ledamot Piirtola avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 12.55.

Efter behandlingen av detta ärende hölls en sammanträdespaus kl. 13.05–13.15.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade återremittera ärendet för ny beredning.

Redogörelse

Fullmäktigeledamot Salovaara samt 37 andra fullmäktigeledamöter har vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde den 9 december 2025, § 108, lämnat in en motion gällande upprättande av en tillämpningsanvisning om den nya lagen om funktionshindersservice och information om ändringar i klientkontakter och i stor utsträckning även på andra ställen än på välfärdsområdets webbplats. Dessutom föreslår man i motionen att Västra Nylands välfärdsområde utreder möjligheten att erbjuda telefonservice specifikt för funktionshindersservice, i likhet med Seniorinfo.

Behörighet

Enligt 26 § i förvaltningsstadgan har fullmäktigeledamöterna rätt att lämna in motioner i frågor som hänför sig till välfärdsområdets verksamhet. På en motion som inte påverkar budgeten och som undertecknats av minst 15 fullmäktigeledamöter ska välfärdsområdesstyrelsen så fort som möjligt men senast ett halvt år efter att motionen lämnats in förelägga ett svar för behandling i välfärdsområdesfullmäktige.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom Verkställighet

Beslutshistoria